

kunne ydes, måtte der foreligge indstilling derom fra de danske mejeriers fællesorganisation. Lånegrænsen foresloges fastsat til 50 pct. af den af landbrugsministeren godkendte overslagssum, og lånet skulle sikres med panteret i den faste ejendom med maskinanlæg og øvrigt tilbehør indenfor $\frac{9}{10}$ af den godkendte overslagssum. Det skulle forrentes med 1 pct. halvårlig og afdrages med $\frac{1}{40}$ halvårlig. Iøvrigt indeholdt lovforslaget bestemmelser om fritagelse for forskellige afgifter m. v.

Den af statsministeriet i juli 1937 nedsatte *produktions- og råstofkommission* afgav i april 1938 en betænkning angående rationalisering af mejerier. I denne betænkning henstillede kommissionen, at der tilvejebragtes forskellige statsbevillinger, ved hjælp af hvilke der dels skulle udskrives en offentlig konkurrence om forslag til et mønstermejeri, dels skulle opføres et sådant arbejdende mejeri, der kunne tjene som forbillede for andre mejerier.

Motivet til de i betænkningen indeholdte forslag om en rationalisering af mejerier var, at det danske mejeribrug omfatter *for mange små mejerier*, hvis driftsøkonomi (herunder særlig brændselsudgiften) stiller sig ugunstigt i forhold til de større mejeriers, ligesom større mejerier bedre vil være i stand til at gennemføre sådanne foranstaltninger med hensyn til hele den tekniske indretning, at der kan sikres de højeste kvalitetsprodukter. Disse fordele er ifølge bemærkningerne til lovforslaget så betydelige, at alt synes at tyde på, at de små mejerier efterhånden bør afvikles ved enten at tilsluttes større bestående mejerier eller sammenlægges til større mejerier. Den størrelse, man bør tilstræbe, synes efter sagkundskabens skøn at ligge på op imod 10 mill. kg indvejet mælk årlig eller det tredobbelte af den nuværende gennemsnitsstørrelse.

Da råstofkommissionen imidlertid stod uden virkelig gennemarbejdede projekter for, hvorledes et såvidt muligt teknisk fuldkomment mejeri burde bygges og maskinelt indrettes, var opgaven først at samle vor videnskabelige og tekniske sagkundskab om udarbejdelsen af et mejeriprojekt, hvor alle teknisk-økonomiske hensyn var taget i betragtning.

Efter forhandling med ledende personligheder indenfor danske mejerikredse henstillede kommissionen til statsministeriet, at der til løsning af denne opgave stilledes de nødvendige bevillinger til rådighed for kommissionen, nemlig indtil 30 000 kr. til betaling af planer, undersøgelsesarbejder m. v. samt indtil 300 000 kr. som lån på rimelige rente- og afdragsvilkår til de mejerikredse, der kom til at bygge mejeriet.